

Promemoria

15.12.2021

Asianumero
VN/28824/2021

Godkännande av planer för hantering av översvämningsrisker för åren 2022–2027

Konsultativ tjänsteman Lauri Ahopelto och ledande vattenhushållningsexpert Antti Parjanne

1. Sammandrag över planeringen av hanteringen av översvämningsrisker

Jord- och skogsbruksministeriet utsåg den 20 december 2018 i enlighet med lagen om hantering av översvämningsrisker (620/2010, *lagen om översvämningsrisker*) i Finland 22 områden med betydande risk för översvämnning från vattendrag eller havet. Genom samma beslut tillsatte ministeriet för myndighetssamarbetet som behövs för beredningen av planer för hantering av översvämningsrisker översvämningsgrupper bestående av representanter för närings-, trafik- och miljöcentralerna, landskapsförbunden, kommunerna och räddningsväsendet. NTM-centralerna lämnade senast den 16 november 2021 förslag till planer för hantering av översvämningsrisker som godkänts av översvämningsgrupperna till jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet ansvarar för godkännandet av planerna enligt 18 § i lagen om översvämningsrisker.

Med hjälp av planeringen av hanteringen av översvämningsrisker strävas efter att bedöma och minska översvämningsrisker samt hindra eller minska de skador som översvämnningar medför. Planeringen av hanteringen av översvämningsrisker utgörs av tre faser: preliminär bedömning av översvämningsrisker, sammanställning av kartor över översvämningsrisker och översvämningshotade områden och planer för hantering av översvämningsrisker. Planeringsfaserna upprepas och de nödvändiga ändringarna genomförs vart sjätte år. Planerna för hantering av översvämningsrisker för åren 2022–2027 har utarbetats för de 18 avrinnings- och kustområden där ett eller flera områden med betydande översvämningsrisk har identifierats (figur 1).

I planerna för hanteringen av översvämningsrisker anges mål för hanteringen av översvämningsrisker, åtgärder för att målen ska uppnås samt en prioritetsordning för dessa. Översvämningsgrupperna har ställt upp mål och bearbetat ett förslag till plan samt till åtgärder för att målen ska kunna uppnås. I arbetet har principen varit att regionala och lokala förhållanden ska beaktas. Åtgärderna har granskats ur ett mångsidigt perspektiv med beaktande av olika metoder, till exempel planering av markanvändning, konstruktioner för översvämningskydd, räddningsverksamhet, varningssystem samt en ökad medvetenhet om översvämnningar och en ökad beredskap. I planerna har med den noggrannhet som varit nödvändig för att identifiera kostnadseffektiva åtgärder och bestämma prioritetsordningen gjorts en bedömning av vilka fördelar, kostnader och eventuella skadliga effekter åtgärderna skulle ha.

De första planerna för hantering av översvämningsrisker för åren 2016–2021 utarbetades 2015 för områden med betydande översvämningsrisk. Enligt lagen om översvämningsrisker (620/2010, 20§) ska planerna för hantering av översvämningsrisker till behövliga delar ses över vart sjätte år, varför hanteringsplanerna för betydande områden har setts över och uppdaterats för att de tjänar den följande perioden för planering av hantering av översvämningsrisker. Helt nya planer utarbetades för Lappfjärds ås – Storås och Pyhäjoki älvs avrinningsområden samt Kemi kustområde. För Uskela ås område utarbetades inte längre en hanteringsplan för åren 2022–2027 eftersom det bedömdes att översvämningsrisken i området med betydande översvämningsrisk i Salo har kunnat minskas genom redan genomförda åtgärder. Att Jyväskylä inte utsågs till område med betydande översvämningsrisk 2018 påverkade inte behovet att uppdatera hanteringsplanen för Kymmene älv, eftersom området med betydande översvämningsrisk i Kymmene älvs avrinningsområdes nedre del förblev oförändrat. Planeringsområdet i Åbo kustområdet minskade efter att Reso, Nådendal och Raumo lämnades bort från planen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Jord- och skogsbruksministeriet

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Vid uppdateringen av hanteringsplanerna har man särskilt beaktat:

- målens och åtgärdernas framsteg efter den första planeringsperioden (läget för åtgärdernas framsteg, åtgärder som blev färdiga samt anledningar till att åtgärder inte har blivit färdiga, andra åtgärder för hantering av översvämningssrisker osv.);
- ändringar av målen och åtgärderna; samt
- förändringar i förhållandena (faktiska översvämningssituationer, precisare geografisk information och information om skador, klimatförändringens konsekvenser, osv.)

Åtgärdsalternativens miljökonsekvenser har granskats i planens miljörapport. För åtgärder som inkluderar storskaligt byggande har man även beskrivit tekniska, ekonomiska och juridiska förutsättningar för genomförande av förslagen, deras miljökonsekvenser samt eventuella nyttohavare som skulle ha förutsättningar att ansvara för planeringen och genomförandet av åtgärderna inklusive skaffandet av behövliga tillstånd och finansiering.

Planerna har utarbetats i bred växelverkan med invånare och verksamhetsutövare i området samt andra intressegrupper. Översvämningssriskerna har godkänt planförslagen och åtgärderna som inkluderas i dessa.

Det har varit möjligt att komma med åsikter om planeringen i två olika faser:

- Samrådet om den preliminära bedömningen av översvämningssrisker och om förslagen till områden med betydande översvämningssrisk samt om planernas innehåll och om utgångspunkter och mål för och beredningen av miljörapporten 9.4–9.7.2018
- Samrådet 2.11–14.5.2021 då det var möjligt att komma med åsikter om planförslagen och målen, åtgärderna, miljörapporten för samt genomförandet av hanteringen av översvämningssrisker.

I planerna och deras bilagor presenteras hur miljörapporten samt responsen på beredningen av och utkastet till planen har beaktats. Dessutom beskriver planerna eller deras bilagor hur genomförandet av planen och de eventuella betydande miljökonsekvenser som det medför följs upp.

Samtidigt med planeringen av hanteringen av översvämningssrisker har det pågått en planering av vatten- och havsvården (1299/2004). Statsrådet godkänner före 22.12.2021 havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram och vattenförvaltningsplanerna som sträcker sig till 2027. Vid utarbetandet av planerna för hantering av översvämningssrisker har det använts samma information som vid planeringen av vattenvården (bl.a. klimatförändringsscenarier). Åtgärderna för hanteringen av översvämningssrisker har samordnats med vattenvårdens miljömål bland annat genom att lägga fram åtgärder som främjar både målen för hanteringen av översvämningssrisker och målen för vattenvården, och alla riskhanteringsåtgärders påverkningsområde har presenterats med hjälp av vattenförekomster.

Områden med betydande översvämningsrisk i avrinningsområden och kustområden 2018-2024 och nuvarande områden för riskhanteringsplaner

Gällande riskområden

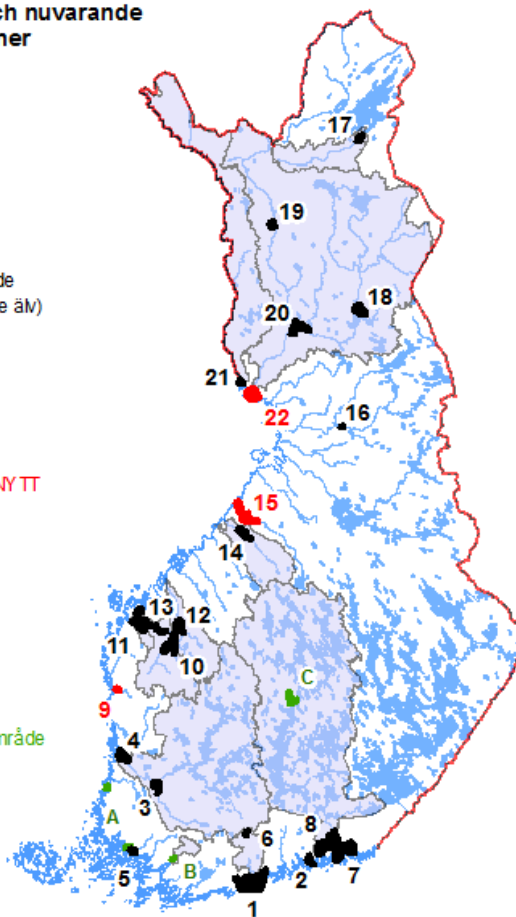
inklusive nya riskområden

- 1 Helsingfors och Esbo kustområde
- 2 Lovisa kustområde
- 3 Vittis (Kumo älv)
- 4 Björneborg (Kumo älv)
- 5 Åbo kustområde
- 6 Riihimäki tätort (Vanda å)
- 7 Fredrikshamn och Kotka kustområde
- 8 Kymmene älvs nedre del (Kymmene älv)
- 9 Lappfjärd (Lappfjärds å) NYTT
- 10 Ilmola-Seinäjoki (Kyro älv)
- 11 Laihela-Toby-Runsor (Laihela å)
- 12 Lappo (Lappo å)
- 13 Ylistaro-Kevlax (Kyro älv)
- 14 Alavieska-Ylivieska (Kalajoki älv)
- 15 Pyhäjokis nedre del (Pyhäjoki älv) NYTT
- 16 Pudasjärvi tätort (Ijo älv)
- 17 Ivalo tätort (Ivalo älv)
- 18 Kemijärvi stad (Kemi älv)
- 19 Kittilä kyrkby (Kemi älv)
- 20 Rovaniemi stad (Kemi älv)
- 21 Torneå (Torne älv - Muonioälv)
- 22 Kemi kustområde NYTT

Riskområden som upphävs

- A Reso, Nådendal och Raumo kustområde
- B Salo centrum (Uskela å)
- C Jyväskylä (Kymmene älv)

Maanmittauslaitoksen maastotietokanta 3/2018
SYKE:n vesienhoidonalueet ja valuma-alueet 2010

Figur 1. Områdena med betydande översvämningsrisk och områdena för riskhanteringsplaner (i grått). De områden med betydande översvämningsrisk som upphävdes efter den första planeringsperioden är markerade i grönt och de nya och förändrade områdena i rött.

3. Framsteg för mål och åtgärder under den första planeringsperioden

För den första perioden för planeringen av hanteringen av översvämningsrisker ställdes upp 150 regionala mål och totalt 410 åtgärder föreslogs. Målen har huvudsakligen uppnåtts. Åtgärderna har ökat beredskapen, beaktandet av översvämningsrisker samt medvetandet om översvämningar och stöder därigenom att nästan 100 mål går framåt. I synnerhet har de mål som gäller människors hälsa och säkerhet samt förebyggande av avbrott i nödvändighetstjänster gått framåt. Uppnåendet av målen gick framåt i alla planeringsområden.

Det finns sammanlagt 78 åtgärder för hantering av översvämningsrisker som blev färdiga under den första planeringsperioden. Största delen av de färdiga åtgärderna gäller översvämningsskydd eller beredskap. I Salo har konstruktioner för kvarhållande av is blivit färdiga, varför området inte har en betydande översvämningsrisk under den andra perioden (Uskela å). Således har det inte längre varit nödvändigt att uppdatera riskhanteringsplanen för Uskela å för den andra planeringsperioden.

4. Mål och åtgärder för den andra planeringsperioden

För den andra planeringsperioden för hantering av översvämningsrisker ställdes upp 170 regionala mål varav 120 var mål som ställdes upp på nytt eller preciserades. Som nya övergripande mål inkluderades bl.a. beredskap för klimatförändringen samt främjande av kvarhållande av vatten, vilket ansågs vara viktigt för samordning av vattenvårdens mål och även ett eventuellt medel att minska upprepning av översvämningar.

Antalet mål gällande den andra planeringsperiodens åtgärder som presenterades i planerna varierar områdesvis från några till drygt tio. Kontinuerliga åtgärder främjar över 80 procent av dessa mål. Hälften av målen inriktas till områden med översvämningsrisk och hälften till hela planområdet.

Som i den första planeringsperioden koncentreras målen på förebyggande av skador på människors hälsa och säkerhet samt av avbrott i nödvändighetstjänster. I allmänhet presenterar planerna mål för 1/100a (årlig sannolikhet 1 %) översvämning och en del av planerna innehåller högre mål för 1/250a översvämning. Man strävar efter att uppnå målen i Lappland före 2039 och i österbottniska landskap före 2033. Vid Vanda å uppnås målen antagligen redan under de närmaste åren. I flera planer bedöms tidpunkten för uppnåendet av målen inte.

Efter den första perioden har man avstått från 20 åtgärder och föreslagit sammanlagt 195 nya åtgärder. En del av dessa är bearbetningar av den föregående periodens åtgärder, eller helt nya. Cirka 250 åtgärder från den första perioden fortsätter under den andra perioden. 200 av dessa är kontinuerliga. Syftet med en mer specifik definition och gruppering av åtgärder var att effektivisera genomförande och uppföljning av åtgärder samt att göra det lättare att uppfatta dem. Antalet nya åtgärder och åtgärder som härstammar från den första perioden är sammanlagt 447.

För ungefär en tredjedel av åtgärderna presenteras ett slags kostnadsberäkning i miljöförvaltningens översvämningsdatasystem. Sammanlagda kostnader för dessa föreslagna åtgärder är uppskattningsvis högst cirka 120 miljoner euro. Det är dock svårt att uppskatta kostnader för flera åtgärder. En stor del av åtgärderna är kommunernas, räddningsverkens och närings-, trafik- och miljöcentralernas tjänstearbete eller verksamhet i översvämningssituationer.

Det är huvudsakligen kommunernas och statens organisationer som skulle genomföra åtgärderna. Det har även föreslagits att fastigheters ägare samt energibolag och andra företag samt gemenskaper genomför åtgärder. Ekonomiska och juridiska förutsättningar för åtgärderna avgörs först på grundval av projektplaneringen före vidtagande av åtgärderna. Juridiska förutsättningar för tillståndspliktiga projekt avgörs i förfaranden i enlighet med lämplig lagstiftning, såsom vattenlagen och naturvårdslagen. Staten kan stödja åtgärder med stöd av statsrådets förordning om understöd för projekt som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön (714/2015). Statsfinansieringen behandlas och bestäms separat vid processer som gäller budgeten och planen för de offentliga finanserna. I den nationella lagstiftningen eller EU-lagstiftningen har det inte fastställts sanktioner i fall där mål och åtgärder inte genomförs. Genomförandet av målen och åtgärderna följs dock upp, översvämningsriskerna bedöms och översvämningskartorna och planerna ses över till nödvändiga delar vart sjätte år.

5. Godkännande av planer för hantering av översvämningsrisker

Förslagen till planer för hantering av översvämningsrisker har utarbetats och setts över på det sätt som föreskrivs i lagen och förordningen om översvämningsrisker (659/2010). De är nationellt sett tillräckligt enhetliga och innehåller motiverade förslag till både mål för hantering av översvämningsrisker och åtgärder för att uppnå dessa mål.

Jord- och skogsbruksministeriets beslut om godkännande omfattar alla 18 planer för åren 2022–2027 för avrinnings- och kustområden där ett eller flera områden med betydande översvämningsrisk har identifierats.

Områden med betydande översvämningsrisk inom avrinningsområden

Kymmene älvs – Finska vikens vattenförvaltningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Kymmene älvs avrinningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Vanda ås avrinningsområde

Kumo älvs – Skärgårdshavets – Bottenhavets vattenförvaltningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Kumo älvs avrinningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Toby-Laihela ås avrinningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Lappfjärds ås – Storås avrinningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Kyro älvs avrinningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Lappo ås avrinningsområde

Ule älvs – Ijo älvs vattenförvaltningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Kalajoki älvs avrinningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Ijo älvs avrinningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Pyhäjoki älvs avrinningsområde

Kemi älvs vattenförvaltningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Torne älvs – Muonio älvs avrinningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Kemi älvs avrinningsområde

Tana älvs, Näätämöjokis och Pasvig älvs vattenförvaltningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Ivalojoki älvs avrinningsområde

Områden med betydande översvämningsrisk vid havskusten*Kymmene älvs – Finska vikens vattenförvaltningsområde*

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Fredrikshamn och Kotka kustområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Lovisa kustområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Helsingfors och Esbo kustområde

Kumo älvs – Skärgårdshavets – Bottenhavets vattenförvaltningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Åbo kustområde

Kemi älvs vattenförvaltningsområde

Plan för hantering av översvämningsriskerna i Kemi kustområde

Muistio

15.12.2021

VN/28824/2021

Tulvariskien hallintasuunnitelmien hyväksyminen vuosille 2022-2027

Neuvotteleva virkamies Lauri Ahopelto ja Johtava vesitalousasiantuntija Antti Parjanne

1. Yhteenveto tulvariskien hallinnan suunnittelusta

Tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010, *tulvariskilaki*) mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö nimesi Suomeen 22 merkittävää vesistö- ja meritulvariskialuetta 20.12.2018. Samalla päätöksellä ministeriö asetti tulvariskien hallintasuunnitelmien laatimiseksi tarvittavaa viranomaisyhteistyötä varten tulvaryhmät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, maakuntien liittojen, kuntien ja pelastustoimen edustajista. ELY-keskukset toimittivat tulvaryhmien hyväksymät ehdotukset tulvariskien hallintasuunnitelmiksi maa- ja metsätalousministeriölle 16.11.2021 mennessä. Ministeriö vastaa suunnitelmien hyväksymisestä tulvariskilain 18 § mukaan.

Tulvariskien hallinnan suunnittelun avulla pyritään arvioimaan ja vähentämään tulvariskejä sekä estämään tai vähentämään tulvista aiheutuvia vahinkoja. Tulvariskien hallinnan suunnitteluun kuuluvat tulvariskien alustava arviointi, tulvavaara- ja tulvariskikarttojen laatiminen näiltä alueilta sekä tulvariskien hallintasuunnitelmat. Suunnitteluvaiheet toistetaan ja tarvittavat muutokset tehdään kuuden vuoden välein. Tulvariskien hallintasuunnitelmat vuosille 2022-2027 on tehty niille 18 vesistö- tai rannikkoalueelle, joilla on tunnistettu yksi tai useampi merkittävä tulvariskialue (kuva 1).

Tulvariskien hallintasuunnitelmissa esitetään tulvariskien hallinnan tavoitteet, toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi sekä niiden etusijajärjestys. Tulvaryhmät ovat asettaneet tavoitteet ja käsitelleet ehdotuksen suunnitelmaksi sekä toimenpiteiksi, joilla asetetut tavoitteet pyritään saavuttamaan. Työssä on tullut ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset olosuhteet. Toimenpiteitä on tarkasteltu monipuolisesti ottaen huomioon erilaiset keinot kuten maankäytön suunnittelu, tulvasuojelurakenteet, pelastustoiminta, varoitusjärjestelmät sekä tulvatietoisuuden ja varautumisen parantaminen. Suunnitelmissa on arvioitu toimenpiteiden hyötyjä, kustannuksia sekä mahdollisia haitallisia vaikutuksia sillä tarkkuudella, joka on ollut tarpeen kustannustehokkaiden toimenpiteiden tunnistamiseksi ja etusijajärjestyksen määrittämiseksi.

Ensimmäiset tulvariskien hallintasuunnitelmat vuosiksi 2016-2021 laadittiin merkittäville tulvariskialueille vuonna 2015. Tulvariskilain (620/2010, 20§) mukaan tulvariskien hallintasuunnitelmat tarkistetaan tarpeellisin osin kuuden vuoden välein, minkä vuoksi merkittävien alueiden hallintasuunnitelmat on tarkistettu ja päivitetty palvelemaan seuraavaa tulvariskien hallinnan suunnittelukautta. Kokonaan uudet suunnitelmat laadittiin Lapväärtin-Isojoen ja Pyhäjoen vesistöalueilta sekä Kemin rannikkoalueelta. Uskelanjoen alueelta ei enää laadittu hallintasuunnitelmaa vuosille 2022-2027, sillä Salon merkittävän tulvariskialueen tulvariskiä arvioitiin saadun pienennetyksi jo toteutetuilla toimenpiteillä. Jyväskylän nimeämättä jättäminen merkittäväksi tulvariskialueeksi 2018 ei vaikuttanut Kymijoen hallintasuunnitelman päivitystarpeeseen, koska Kymijoen vesistön alaosan merkittävä tulvariskialue pysyi ennallaan. Turun rannikkoalueen suunnittelualaue pieneni Raision, Naantalin ja Rauman jäätyä pois siitä suunnitelmasta.

Hallintasuunnitelmien päivityksessä on huomioitu erityisesti:

- tavoitteiden ja toimenpiteiden edistyminen ensimmäisen suunnittelukauden jälkeen (toimenpiteiden edistymisen tilanne, valmistuneet toimenpiteet sekä syyt, miksi toimenpiteet eivät ole valmistuneet, muut tulvariskien hallinnan toimenpiteet, jne.);
- muutokset tavoitteisiin ja toimenpiteisiin; sekä
- muutokset toimintaympäristössä (koetut tulvatilanteet tarkentuneet paikkatiedot sekä vahinkotiedot, ilmastonmuutoksen vaikutukset, jne.)

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo@mmm.fi

Toimenpidevaihtoehtojen ympäristövaikutuksia on tarkasteltu suunnitelman ympäristöselostuksessa. Mittavaa rakentamista sisältävistä toimenpiteistä on kuvailtu myös ehdotusten teknisiä, taloudellisia ja oikeudellisia toteuttamisedellytyksiä, ympäristövaikutuksia sekä mahdolliset hyödynsaajatahot, joilla olisi edellytykset vastata toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta mukaan lukien tarvittavien lupien ja rahoituksen hankkiminen.

Suunnitelmat on laadittu laajassa vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja toiminnanharjoittajien sekä muiden etutahojen kanssa. Tulvaryhmät ovat hyväksyneet suunnitelmaehdotukset ja niihin sisältyvät toimenpiteet.

Suunnittelusta on ollut mahdollisuus esittää mielipiteensä kahdessa eri vaiheessa:

- Kuuleminen tulvariskien alustavasta arvioinnista ja ehdotuksista merkittäviksi tulvariskialueiksi sekä suunnitelmien sisällöstä ja ympäristöselostuksen lähtökohdista, tavoitteista ja valmistelusta 9.4.-9.7.2018
- Kuuleminen 2.11.-14.5.2021, jossa oli mahdollisuus esittää mielipiteensä suunnitelmaehdotuksista, tulvariskien hallinnan tavoitteista, toimenpiteistä, ympäristöselostuksesta sekä toimeenpanosta.

Suunnitelmissa ja niiden liitteissä on esitetty, miten ympäristöselostus sekä suunnitelman valmistelusta ja luonnoksesta saadut palautteet on otettu huomioon. Lisäksi suunnitelmissa tai sen liitteissä on kuvattu, miten suunnitelman toteuttamista ja siitä mahdollisesti aiheutuvia merkittäviä ympäristövaikutuksia seurataan.

Tulvariskien hallinnan suunnittelun kanssa samanaikaisesti on ollut käynnissä vesien- ja merenhoidon suunnittelu (1299/2004). Valtioneuvosto hyväksyy vuoteen 2027 ulottuvat vesienhoitosuunnitelmat ja merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman 22.12.2021 mennessä. Tulvariskien hallintasuunnitelmien laatimisessa on käytetty samoja tietoja kuin vesienhoidon suunnittelussa (mm. ilmastomuutoskenaariot). Tulvariskien hallinnan toimenpiteet on sovitettu yhteen vesienhoidon ympäristötavoitteiden kanssa muun muassa siten, että on esitetty toimenpiteitä, jotka edistävät sekä tulvariskienhallinnan että vesienhoidon tavoitteita ja kaikkien tulvariskien hallinnan toimenpiteiden vaikutusalue on esitetty vesimuodostumien avulla.

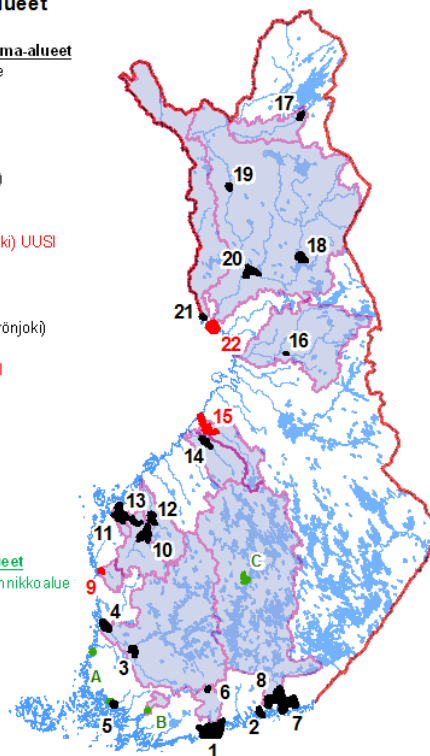
Vesistöjen ja merenrannikon merkittävät tulvariskialueet sekä hallintasuunnitelma-alueet

Olemassa olevat ja uudet suunnitelma-alueet

1. Helsingin ja Espoon rannikkoalue
2. Loviisan rannikkoalue
3. Huittinen (Kokemäenjoki)
4. Pori (Kokemäenjoki)
5. Turun rannikkoalue
6. Riihimäen keskusta (Vantaanjoki)
7. Haminan ja Kotkan rannikkoalue
8. Kymijoen alaosa (Kymijoki)
9. Lapväärtin taajama (Lapväärtinjoki) UUSI
10. Ilmajoki-Seinäjoki (Kyrönjoki)
11. Laihia-Runsor (Laihianjoki)
12. Lappua (Lapuanjoki)
13. Ylistaro-Vähäkyrö-Koivulahti (Kyrönjoki)
14. Alavieska-Ylivieska (Kälviänjoki)
15. Pyhäjoen alaosa (Pyhäjoki) UUSI
16. Pudasjärven keskusta (Iijoki)
17. Ivalon taajama (Ivalojoki)
18. Kemijärven kaupunki (Kemijoki)
19. Kittilän kirkonkylä (Kemijoki)
20. Rovaniemi (Kemijoki)
21. Tornio-Muonionjoki
22. Kemijoen rannikkoalue UUSI

Poistuneet merkittävät tulvariskialueet

- A. Raisio, Naantal ja Rauman rannikkoalue
- B. Salon keskusta (Uusikaupunkijoki)
- C. Jyväskylä (Kymijoki)

Maanmittauslaitoksen maastotietokanta 3/2018
SYKE:n vesienhoitoalueet ja valuma-aluejako 2010

Kuva1. Merkittävät tulvariskialueet ja hallintasuunnitelma-alueet (harmaalla). Ensimmäisen suunnittelukauden jälkeen poistuneet merkittävät tulvariskialueet on esitetty vihreällä sekä uudet ja muuttuneet alueet punaisella.

3. Tavoitteiden ja toimenpiteiden edistyminen 1.suunnittelukaudella

Ensimmäiselle tulvariskien hallinnan suunnittelukaudelle asetettiin 150 alueellista tavoitetta ja ehdotettiin yhteensä 410 toimenpidettä. Tavoitteet ovat toteutuneet pääasiassa hyvin. Toimenpiteet ovat parantaneet varautumista ja tulvariskien huomioimista sekä lisänneet tulvatietoisuutta ja siten tukevat lähes 100 tavoitteen edistymistä. Erityisesti ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen sekä välttämättömyyspalveluiden keskeytymisen ehkäisemiseen liittyvät tavoitteet ovat edistyneet. Tavoitteiden saavuttaminen edistyi kaikilla suunnittelualueilla.

Ensimmäisellä suunnittelukaudella valmistuneita tulvariskien hallinnan toimenpiteitä on yhteensä 78 kappaletta. Valmistuneista toimenpiteistä suurin osa ovat tulvasuojelu- tai valmiustoimenpiteitä. Saloon ovat valmistuneet jäänpidätysrakenteet, minkä vuoksi alueella ei ole enää toisella suunnittelukaudella merkittävää tulvariskiä (Uskelanjoki). Näin ollen Uskelanjoen tulvariskien hallintasuunnitelmaa ei ole enää ollut tarpeen päivittää 2. suunnittelukaudelle.

4. Tavoitteet ja toimenpiteet 2. suunnittelukaudelle

Tulvariskien hallinnan toiselle suunnittelukaudelle asetettiin 170 alueellista tavoitetta, joista uudelleen asetettuja tai tarkennettuja oli 120 tavoitetta. Uusina ylätavoitteina mukaan lisättiin mm. ilmastomuutokseen varautuminen sekä veden pidättämisen edistäminen, mikä nähtiin tärkeänä vesienhoidon tavoitteiden yhteensovittamisen kannalta ja myös mahdollisena keinona vähentää tulvien toistuvuutta.

Suunnitelmissa esitettyihin 2. suunnittelukauden toimenpiteisiin liittyvien tavoitteiden määrä vaihtelee alueittain muutamasta reiluun kymmeneen. Jatkuvat toimenpiteet edistävät yli 80 % näistä tavoitteista. Puolet tavoitteista kohdentuvat tulvariskialueisiin ja puolet koko suunnitelma-alueelle.

Tavoitteet keskittyvät 1. suunnittelukauden tapaan ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle aiheutuvien vahinkojen sekä välttämättömyyspalveluiden keskeytymisen ehkäisemiseen. Yleisesti suunnitelmissa on esitetty tavoitteita 1/100a (vuotuinen todennäköisyys 1 %) tulvalle ja osassa suunnitelmia on korkeampia tavoitteita 1/250a tulvalle. Lapissa tavoitteisiin pyritään pääsemään 2039 mennessä, Pohjalaismaakunnissa vuoteen 2033 mennessä. Vantaanjoella tavoitteet saavutettaneen jo lähivuosina. Useassa suunnitelmassa tavoitteisin pääsyn ajankohtaa ei ollut arvioitu.

Ensimmäisen kauden jälkeen 20 toimenpiteestä on luovuttu ja uusia toimenpiteitä ehdotettiin yhteensä 195 kappaletta. Näistä osa ovat muunnelmia edellisen kauden toimenpiteistä, tai kokonaan uusia. Noin 250 toimenpiteistä siirtyvät ensimmäiseltä kaudelta toiselle. Näistä 200 on jatkuvia. Toimenpiteiden tarkemmalla määrittelyllä ja ryhmittelyllä pyrittiin tehostamaan toimenpiteiden toteutumista ja seurantaan sekä helpottamaan niiden hahmottamista. Yhteensä ensimmäiseltä kaudelta jatkuvia sekä uusia toimenpiteitä on yhteensä 447 kappaletta.

Noin kolmasosalle toimenpiteistä on esitetty jonkinlainen kustannusarvio ympäristöhallinnon tulvatietojärjestelmässä. Näiden ehdotettujen toimenpiteiden yhteenlasketut kustannukset ovat arviolta enintään noin 120 miljoonaa euroa. Useiden toimenpiteiden kustannuksia on kuitenkin hankala arvioida. Suuri osa toimenpiteistä on kuntien, pelastuslaitosten ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten virkatyötä tai toimintaa tulvatilanteissa.

Toimenpiteiden toteuttajia olisivat suurelta osalta kuntien ja valtion organisaatiot. Myös kiinteistöjen omistajien sekä energiayhtiöiden ja muiden yritysten sekä yhteisöjen toteuttaviksi on ehdotettu toimenpiteitä. Toimenpiteiden taloudelliset ja oikeudelliset edellytykset ratkaistaan vasta hankesuunnittelun perusteella ennen toteutukseen ryhtymistä. Luvanvaraisten hankkeiden oikeudelliset edellytykset ratkaistaan asianomaisen lainsäädännön kuten vesilain ja luonnonsuojelulain mukaisissa menettelyissä. Valtio voi tukea toimenpiteitä vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden avustamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (714/2015) nojalla. Valtion rahoitus käsitellään ja niistä päätetään erikseen talousarviota ja julkisen talouden suunnitelmaa koskevissa prosesseissa. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumatta jäämisestä ei ole säädetty sanktioita kansallisessa tai EU:n lainsäädännössä. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista kuitenkin seurataan, tulvariskit arvioidaan ja tulvakartat sekä suunnitelmat tarkistetaan tarpeellisilta osin kuuden vuoden välein.

5. Tulvariskien hallintasuunnitelmien hyväksyminen

Ehdotukset tulvariskien hallintasuunnitelmiksi on laadittu ja tarkistettu tulvariskilaissa ja -asetuksessa (659/2010) säädetyllä tavalla. Ne ovat valtakunnallisesti katsottuna riittävän yhtenäisiä ja sisältävät perustellut ehdotukset niin tulvariskien hallinnan tavoitteiksi kuin toimenpiteiksi näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymispäätös käsittää kaikki 18 vesistö- tai rannikkoalueille tehtyä suunnitelmaa vuosille 2022 - 2027, joilla on tunnistettu yksi tai useampi merkittävä tulvariskialue.

Vesistöalueiden merkittävät tulvariskialueet

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue

Kymijoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Kokemäenjoen - Saaristomeren - Selkämeren vesienhoitoalue

Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Laihianjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Lapväärtin-Isojoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Kyrönjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Lapuanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Oulujoen - Iijoen vesienhoitoalue

Kalajoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Iijoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Pyhäjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Kemijoen vesienhoitoalue

Tornionjoen-Muonionjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Kemijoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Tenon, Näätämöjoen ja Paatsjoen vesienhoitoalue

Ivalojoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Merenrannikon merkittävät tulvariskialueet

Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalue

Haminan ja Kotkan rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Loviisan rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Kokemäenjoen - Saaristomeren - Selkämeren vesienhoitoalue

Turun rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelma

Kemijoen vesienhoitoalue

Kemin rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelma